

Inimõigusi austava kooli täpne tutvustus

Millised asjaolud ja sammud on meetme õnnestumisele kõige rohkem kaasa aidanud?

Inimõigusi austavaks kooliks saamine tähendab kooli eetose ja tavade ümberhindamist, nii et need sisaldaksid ÜRO lapse õiguste konventsiooni põhimõtteid. Koolides, mis jõuavad inimõiguste austamise teekonnal kõige kaugemale, on personal võimeline tagama meie tõhusa juhendamise ja meie koolitustel osalemise ning selline personal kasutab palju Unicef UK õppematerjale.

Millised sidusrühmad olid kaasatud vajaduste väljaselgitamise ning meetme kavandamise ja kujundamise?

Kool saab inimõigusi austava koolina olla edukas siis, kui terve kogukond, personal, õpilased, vanemad ja koolijuhid, on ühel meelel ning toetavad kooli püüdlusi.

Kes olid meetme rakendamisse kaasatud?

Inimõigusi austavaks kooliks saamisel on oluline kogu koolipere, eeskätt aga õppejuhataja ja juhtide pühendumus sellele, et kool selles ettevõtmises osaleks.

Kes rakendamise eest vastutab?

Õppejuhataja ja kooli juhtkond.

Kuidas toetatakse eri inimesi, kes elluviimisele kaasa aitavad (nt kas nad saavad spetsiaalse koolituse)?

Muu hulgas toetatakse inimõigusi austava kooli juhtimist ning võimaldatakse nii aeg kui ka vahendid inimõigusi austava kooli tegevuste elluviimiseks, sh vastaval koolitusel osalemist ja koolituse sisu edasiandmist kolleegidele.

Milliseid takistusi on meetme kasutusele võtmisel tekkinud? Kuidas on takistused ületatud? Tuleks tagada, et programmi elluviimise eest võtavad vastutuse vanemõpetaja ja koolijuht. Mida jälgitakse?

Tunnistusel on kolm taset: Pühendumise tunnustamine, tase 1, tase 2, teekond 2. tasemele, kõrgeima tunnustuse saamiseks Unicef UK-lt võib kuluda 3-4 aastat. 1. ja 2. taseme tunnistus kehtib kolm aastat, misjärel tuleb kooli uuesti hinnata.

Kes ja kuidas seda jälgib?

Meil on professionaalsed hindajad, kes teevad tihedalt koostööd koolidega kogu Ühendkuningriigis, pakuvad tuge ja koolitust programmi rakendamiseks ning viivad läbi hindamisi. Neil on suur kogemus haridussektoris, näiteks on nende seas koolijuhte. Samuti teeme koostööd akrediteeritud hindajate ja koolitajatega, et tagada mitmekülgne tugi kõigile meie koolidele kogu Ühendkuningriigis.

Kas on kavas uusi hindamisi ja millal tulemused teatavaks tehakse?

Inspektsiooni aruannetes hakati konkreetset mõju hindama 2016. aastal. Kokkuvõtte on ettevalmistamisel.

Millist mõju on meede avaldanud?

Sõltumatud uuringud ja tagasiside koolidelt näitavad, et inimõigusi austava kooli tunnistus mõjutab oluliselt nii lapsi ja noori kui ka kooli tervikuna. ÜRO lapse õiguste konventsiooni põhimõtete ja väärtushinnangute ülevõtmine kogu kooliellu ning nende järgimine toob kasu lastele ja koolikogukonnale laiemalt. Hinnati 31 inimõigusi austavat kooli Inglismaal ning nende mõju laste heaolule ja tulemustele (Sebba ja Robinson, 2010). Hindamise tulemusel leiti, et kahes kolmandikus uuritud koolides õppimine paranes, sh kohalkäimine ja tulemused, mis omakorda vähendasid haridussüsteemist varakult lahkumist. Tulemused põhinevad 12 kooli iga-aastastel külastustel aastatel 2007–2010 viies omavalitsuses ja üksikkülastustel veel 19 kooli, mis asusid 10 omavalitsuses 2010. aasta alguses. Tõendite saamisel võeti aluseks küsimustikud, arutelud õpilastega, külastajate arvamused, õpilaste tööd, arutelud personaliga, tähelepanekud ja hindamine. Hindamise tulemusel selgus, et enamikus inimõigusi austavates koolides avaldus oluline mõju õppimisele ja heaolule, sh järgmistele aspektidele:

- Aastatel 2007–2010 paranesid saavutused 14 koolist 8s, kus oli üle 20% õpilasi, kellel oli õigus saada tasuta koolitoitu; 7 koolis paranes kohalkäimine ja 6 koolis vähenes õppetööst kõrvaldatud õpilaste arv. Kolmes koolis neljast, kus üle 50%-l õpilastest oli õigus saada tasuta koolitoitu, paranesid kohalkäimine ja tulemused ning vähenes tähtajaline õppetööst kõrvaldamine.
- Hinnatud koolidest kahes kolmandikus näitas hindamine paranenud kohalkäimist ja tulemusi. Põhjuseks peetakse klassiõhustikku, mis soodustab õppimist.
- Lapsed, personal, koolijuhid ja mõned vanemad suhestusid ÜRO lapse õiguste konventsiooniga tugevalt, mis kajastus oluliselt muutunud suhtumises ja käitumises seoses sotsiaalse kaasatuse ja mitmekesisusega.

- Suhted õpilaste vahel ja õpetajatega olid väga head. Leiti, et kuulamine, lugupidamine ja empaatia olid ilmselged ning et peaaegu ei esinenud kiusamist ega hääletõstmist.
- Laste sõnul tundsid nad end kindlalt ning suhtusid lugupidavalt ümbritsevasse ja teiste õigustesse.
- Lapsed osalesid aktiivselt kooli otsuste langetamises.
- Täiskasvanud ja noored olid ühel meelel, et head ja õigusi austavad suhted klassis tekitasid õppimist soodustava õhkkonna.
- Ligi kaks kolmandikku osalenud 31 koolist parandas saavutustega seotud näitajaid aastatel 2007–2010 ja veidi alla poole koolidest parandas kontekstuaalse lisandväärtuse punktisummat, kuigi sellele näitajale omased iga-aastased kõikumised raskendavad tõlgendamist.
 - 26 koolis, mille kohta on andmed olemas, vähenes tähtajaline õppetööst kõrvaldamine 13 koolis ja püsis samal tasemel veel 3 koolis. 5 kooli ei kõrvaldanud sel ajavahemikul õppetööst ühtki õpilast.
- Koolijuhid kasutasid seda raamistikku kasutusel olevate algatuste sidumiseks, mh kodakondsus; sotsiaalne, emotsionaalne ja afektiivne õppimine (SEAL); tervislik kool ja ökokool.

Lisateave (veebisait, kontaktisiku e-posti aadress, organisatsiooni andmed) RRSA meeskonnaga saab ühendust aadressil rrsa@unicef.co.uk

Teemakohased dokumendid, fotod või videod

RRSA UK lõpphindamise aruanne: https://www.unicef.org.uk/rights-respectingschools/wp-content/uploads/sites/4/2014/12/RRSA_Evaluation_Report.pdf

WISE Report: Learning and Well-being: An Agenda for Change: http://www.wise-qatar.org/sites/default/files/asset/document/wiseresearch-5-eispptu-11_17.pdf RRSA UK Website Description of Award, Materials and GLP Network: <https://www.unicef.org.uk/rights-respecting-schools/about-the-award/the-rrsa/>

Impact Report 2016 - Rights Respecting Schools Award (RRSA UK)

<https://www.unicef.org.uk/rights-respecting-schools/wp-content/uploads/sites/4/2016/08/Impact-Report.pdf>